Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

ΤΟΥ κ. ΦΩΤΟΥ ΓΙΟΦΥΛΛΗ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Τ' ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ Γ. ΜΟΥΡΟΥΖΗ

['Η μόνη αὐθεντικὴ βιογραφία τοῦ γενναίου Ἕλληνος πρίγκηπος]

Ε'.

Η πρῶτες πληροφορίες γιὰ τὴν Κρητικὴ ἐπανάστασι, ἀναστάτωσαν τὸ Μουρούζη.

— Θὰ πάω ἐκεῖ κάτω νὰ πολεμήσω! εἶπε. Πᾶνε ξένοι νὰ πάρουν τὸ μέρος τῶν παλληκαριῶν τῆς Κρήτης καὶ νὰ μὴν πάω ἐγὼ ποὺ εἶμαι Ἕλληνας;

Μόλις τὸ σκέφθηκε καὶ τὸ ἀποφάσισε. Χωρὶς ἀργοπορία, ἔγραψε τὴν ἀπόφασί του στὴν μητέρα του. Τῆς ἀνακοίνωσεν ὅτι θὰ πάη στὴν Κρήτη ὡς ἐθελοντὴς νὰ λάβη μέρος στὴν ἐπανάστασι. Ἡ μητέρα του δὲν τὸν ἐμπόδισε σ' αὐτὴ τὴν ἀπόφασί του. Μάλιστα οὔτε ἐπρόφτασε νὰ τοῦ ἀπαντήση. Γιατὶ ὁ Μουρούζης ἀμέσως, μόλις ἔλαβε τὴν ἀπόφασι καὶ τῆς τὴν ἔγραψεν, ἐμπῆκε στὸ τραῖνο καὶ βρέθηκε στὸ Μπρίντεζι καὶ ἀπὸ κεῖ πέρασε στὴν Κέρκυρα.

Στὴν Κέρκυρα, περνῶντας, ἀναγκάσθηκε νὰ μείνη λίγες μέρες ὅσο νὰ βρῆ βαπόρι. Καὶ ἐκεῖ τότε συνέβη καὶ τὸ περίφημο ἐπεισόδιό του μὲ τὸν ποιητὴ Λορέντσο Μαβίλη, τὸν ἥρωα—ποιητή, ποὺ σκοτώθηκε τὸ 1913 πολεμῶντας μὲ τοὺς Γαριβαλδινοὺς στὸ Δρίσκο.

* * *

Τὸ ἐπεισόδιο μεταξὺ Μουρούζη καὶ Μαβίλη κυκλοφορεῖ σὲ χίλιων εἰδῶν διαδόσεις καὶ φορφές. Ἔχει γίνει θρύλος, ποὺ ἀνακατεύθηκε πολὺ μὲ μύθους. Ὡστόσο ἐμεῖς θὰ τὸ διηγηθοῦμε ὅπως ἀκριβῶς ἔγινε, δηλαδὴ ὅπως ἐξακριβώσαμε, κατόπιν ἀπὸ ἐπιμελῆ ἔρευνα, τὶς λεπτομέρειές του.

Ἕνα βράδυ, κατὰ τὴν λιγοήμερη διαμονή του στὴν Κέρκυρα, ὁ Μουρούζης ἦταν μὲ μιὰ παρέα φίλων του στὸ ζυθοπωλεῖο «Καμπρίνους» (ἔτσι λέγεται λατινικὰ ὁ Θεὸς ποὺ ἀναλογεῖ μὲ τὸν Ἑλληνικὸν Βάκχο). Τὸ ζυθοπωλεῖο αὐτὸ βρισκόταν στὴν «Μὰν-ντὲ-λ' ἄκουε», ποὺ εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς κεντρικώτερους δρόμους τῆς Κερκύρας, ἀκριβῶς ἀντικρὺ ἀπὸ τὸ παλιὸ θέατρο (σήμερα Δημαρχεῖο). Μέσα στὴ μπύρα αὐτὴ λοιπὸν ἔπινεν ὁ Μουρούζης μὲ τοὺς φίλους του καὶ στὸ βάθος, σὲ ἄλλο τραπέζι, μόνος του ἔπινε τὶς μπύρες του, ὅπως κάθε βράδυ, ὁ ἤρεμος ποιητὴς Μαβίλης.

Σιγὰ-σιγὰ ὁ Μουρούζης ἐμέθυσε καὶ ἔβαλε σ' ἐνέργεια τὶς τρέλλες του. Ἐκάλεσε τὸν καταστηματάρχη τοῦ «Καμπρίνους» καὶ τοῦ εἶπε:

—Θὰ διώξης τοὺς πελάτες, θὰ κλείσῃ τὸ μαγαζὶ καὶ θὰ τὸ ἀφήσης στὴ διάθεσι ἐμένα καὶ τῆς παρέας μου. Καὶ θὰ σοῦ πληρώσω ὅλη τὴν εἴσπραξι τῆς βραδειᾶς.

Ὁ καταστηματάρχης ἐδίστασε.

— Δὲν μπορῶ, κύριε, νὰ τὸ κάμω αὐτό... Πῶς θὰ τοὺς διώξω; ψιθύρισε.

—Μὲ ξέρεις ποιὸς εἶμαι; Εἶμαι ὁ πρίγκηπας Μουρούζης καὶ τὸ διατάσσω!

Ὁ μπυραριέρης ὅμως πάλιν ἐδίστασε.

— Τότε θὰ τοὺς διώξω ἐγώ, εἶπεν ὁ Μουρούζης.

Κι' ἀμέσως ἐσηκώθηκε ὄρθιος καὶ κοινῶντας τὸ καμιουτσίκι τῆς ἱππασίας, ποὺ εἶχε μαζύ του, ἐφώναξε:

— Κύριοι, νὰ βγῆτε ἔξω!..

Οἱ λίγοι θαμῶνες τῆς μπύρας ἐκιττάχθηκαν μεταξύ τους... Μερικοὶ ἤξεραν τὸν Μουρούζη καὶ τὶς τρέλλες του, ἄλλοι ἦσαν δειλοὶ ἢ φιλήσυχοι... Τέλος ὅλοι ἐσηκώθηκαν, ἐπλήρωσαν κι' ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν μπύρα.

Μόνον ἕνας ξανθὸς κύριος μὲ γενάκειαν ἐκάθητο ἥσυχος στὴ γωνία του κι' ἔπινε ἄνετα τὴ μπύρα του. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος δὲν ἔδειξεν οὔτε ὅτι ἀντελήφθη κὰν τὴν παρουσία τοῦ Μουρούζη.

Ὁ Μουρούζης ἐπειράχθηκε. Τοῦ ἔκαμεν ἐντύπωσι τὸ ὅτι ἕνας πελάτης δὲν τὸν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του.

Ἐκάλεσε λοιπὸν ἀμέσως τὸν καταστηματάρχη καὶ τοῦ εἶπε:

— Ποιὸς εἶνε αὐτὸς ἐκεῖ κάτω, ποὺ δὲν μὲ θεωρεῖ γιὰ τίποτα;

—Αὐτός, κύριε, εἶνε ὁ Μαβίλης, εἶπε μὲ σεβασμὸ ὁ μπυραριέρης.

—Καὶ τί πρᾶμμα εἶνε αὐτὸς ὁ κύριος;

—Ποιητής.

—Τί θὰ πῆ ποιητής; Κι' ἐγὼ εἶμαι ὁ πρίγκηπας Μουρούζης!

—Τὸ ξέρω, κύριε.

—Καὶ ὅταν ἕνας Μουρούζης διατάσσει, ὅλοι τὸν ὑπακούουν...

Χωρὶς νὰ προσθέση τίποτ' ἄλλο ὁ Μουρούζης, ἐσηκώθηκε ἀπὸ τὴν θέσι του καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὸν Μαβίλη.

—Γιατὶ ἐσεῖς δὲν φύγατε; τὸν ρώτησε.

Ὁ ποιητὴς ἐσήκωσε τὰ μάτια του μὲ ἠρεμία καὶ τὸν ἐκύτταξε. Ἀπορεῖσε μὲ τὸν τρόπον αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, δὲν ἔδειξεν ὅμως καμμιὰ ταραχὴ ἢ θυμό.

—Γιατὶ νὰ φύγω; ρώτησε τὸ Μουρούζη.

Μὲ ὅλο τὸ μεθύσι του, ὁ Μουρούζης, ὅταν ἀντίκρισε τὴν ἠρεμία καὶ τὴν σοβαρότητα τοῦ Μαβίλη, ἡσύχασε. Σκέφθηκε ὅτι δὲν μπορεῖσεν εὔκολα νὰ τὸν ἐξευτελίση. Θὰ τὸν ἤθελε πιὸ πολὺ γιὰ παρέα του. Γι' αὐτὸ τοῦ εἶπε μὲ φιλικὸ τόνο:

—Ἔμαθα πὼς εἶσθε ποιητής.

—Ναί, εἶπε ξηρὰ ὁ Μαβίλης.

—Τότε θέλω νὰ μᾶς ἀπαγγείλετε ἕνα ποίημά σας, εἶπεν ὁ Μουρούζης.

—Μά, κύριε, ἀπάντησεν ἤρεμα πάλιν ὁ Μαβίλης, ἐδῶ δὲν εἶν' τόπος κατάλληλος γιὰ ἀπαγγελία. Γιὰ τί μὲ περάσατε;..

Ὁ Μουρούζης, μόλις ἄκουσε τὴν ἄρνησιν αὐτή, ἀγρίεψε πάλι.

—Ἀρνεῖσθε σὲ μένα, στὸ Μουρούζη; εἶπε.

—Ναί. Εἶμαι ὁ Μαβίλης. Καὶ ἀρνοῦμαι.

Τώρα ὁ Μουρούζης ἔγινεν ἔξω φρενῶν. Ἔβγαλε μιὰν ἄγρια φωνή:

—Ἔξω! Ἔξω καὶ σύ!

Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ σήκωσε τὸ μαστίγιό του γιὰ νὰ χτυπήση τὸν Μαβίλη.

Στὸ μεταξὺ οἱ θαμῶνες τῆς μπύρας, ποὺ εἶχαν βγῆ ἔξω, ξαναμπῆκαν γιὰ νὰ ἰδοῦν ποῦ θὰ καταλήξη τὸ ἐπεισόδιο. Αὐτὸ τὸ ἀντελήφθη ὁ Μαβίλης καὶ ἔφυγε, γιὰ νὰ μὴ προκαλῆ τὴν περιέργεια τοῦ κόσμου.

Μόλις ἔφυγεν ἀπὸ τὴν μπύρα ὁ ποιητής, βρῆκε δυὸ φίλους του καὶ τοὺς ἔστειλε στὸ Μουρούζη, ζητῶντας ἱκανοποίησι μὲ τὰ ὅπλα. Τὴν κάλεσε σὲ μονομαχία κι' ἐδήλωσε πώς, ἀφοῦ αὐτὸς προσεβλήθη, εἶχε καὶ τὴν ἐκλογὴ τῶν ὅπλων.

Οἱ μάρτυρες τοῦ Μαβίλη βρῆκαν τὸν Μουρούζη τὸ πρωΐ. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἔξαλλος γλεντζὲς ἦταν τὸ πρωΐ ἤρεμος καὶ εἶχε μετανοιώσει γιὰ ὅσα ἔκαμε τὸ βράδυ. Ἐδήλωσε λοιπὸν στοὺς μάρτυρας ὅτι μετάνοιωσε καὶ ὅτι δὲν ἐννοεῖ νὰ μονομαχήση, ἀλλὰ θέλει νὰ δώση ἐξηγήσεις..

Αὐτὰ τὰ εἶπαν οἱ μάρτυρες στὸν Μαβίλη. Ἐκεῖνος ὅμως ἐπέμεινε.

— Ὄχι, εἶπεν αὐστηρά. Πρέπει νὰ γίνη ἡ μονομαχία. Αὐτὸς ὁ ἀσεβὴς νέος πρέπει νὰ μάθη νὰ σέβεται τὸν κόσμο.

Πραγματικὰ ὅμως ὁ Μουρούζης τότε δὲν ἦταν πολὺ νεώτερος τοῦ Μαβίλη. Ὁ Μουρούζης ἦταν 37 χρονῶν καὶ ὁ Μαβίλης 34. Μὰ μὲ τὶς τρέλλες ποὺ ἔκανε, ἐδείχνετο πολὺ νεώτερος...

Τέλος ἀποφασίσθηκε ἡ μονομαχία. Οἱ μάρτυρες ἐφρόντισαν νὰ μὴ γίνη πολὺ ἄγρια καὶ ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Μαβίλη νὰ δεχθῆ ἐλαφροὺς ὅρους.

— Νὰ ὁρίσωμε μιὰ βολὴ πιστολιοῦ ἀπὸ ἀποστάσεως εἴκοσι βημάτων, τοῦ εἶπαν.

— Ὄχι, εἶπεν ὁ Μαβίλης. Ἐγὼ ἔχω προσβληθῆ κι' ἐγὼ θὰ ὁρίσω τοὺς ὅρους τῆς μονομαχίας. Πρέπει νὰ ἱκανοποιηθῶ πραγματικά. Θὰ ὁρισθοῦν τρεῖς βολαὶ πιστολιοῦ.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

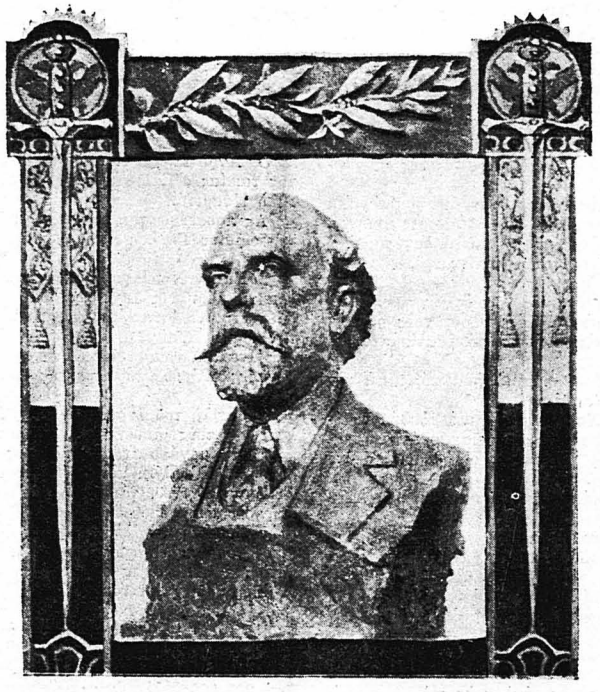

Ὁ ποιητὴς Λορέντσος Μαβίλης